

Københavns Kommune
Handicapcenteret
Thoravej 29
2400 København NV
Att.: Myndighedschef Vibeke Ries

Ankestyrelsen har den 26. november 2013 modtaget Københavns Kommunes anmodning om en vejledende udtalelse i forlængelse af principafgørelse 98-13 om sandsynliggjorte merudgifter efter servicelovens § 41.

Principafgørelsen fastslår, at merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager. At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Ved udmåling og opfølgning skal der laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet eller den unge med al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

Dette gælder generelt i forhold til dækning merudgifter. Vi henviser i øvrigt til § 4, stk. 1 i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, hvoraf det fremgår, at merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede udgifter. Derudover henviser vi til punkt 171 og 175 i vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

I har som følge af ovennævnte principafgørelse stillet et række konkrete spørgsmål, som vi i det følgende vil knytte nogle bemærkninger til.

"Kan principperne i 98-13 overføres til at gælde for andre merudgiftsydelser? Her tænkes særligt på i hvilket omfang en merudgift er sandsynliggjort ved forældrenes oplysninger alene?"

21. januar 2014

J.nr. 2013-0020-51009

Ankestyrelsen Aalborg
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast-aalborg@ast.dk
sikkermail.aalborg@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Som nævnt ovenfor gælder det generelt, at merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager. Dette gælder uanset hvilken type merudgift, der er tale om. Det er dog altid en konkret vurdering, hvornår en merudgift kan anses for at være sandsynliggjort, og vi kan derfor ikke sige noget generelt om, hvilke oplysninger der skal indhentes. Det er i den enkelte sag således op til kommunen at vurdere, om en merudgift er sandsynliggjort, og om der skal indhentes yderligere oplysninger fra eksempelvis skole, læge m.v.

Til belysning af problemstillingen har I anført en række eksempler. Vi har ikke offentliggjort praksis, der besvarer de konkrete spørgsmål, og vores svar i det følgende er derfor blot vejledende. Vi kan først tage endelig stilling til konkrete spørgsmål ved behandling af en klagesag.

”Skal forvaltningen f.eks. ved bilreparation anmode forældrene om prisoverslag fra forskellige værksteder eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om indhentet pris?”

Som nævnt er det op til kommunen at vurdere, hvornår en merudgift er sandsynliggjort. Deri ligger også en vurdering af, om der er behov for at indhente yderligere oplysninger, herunder prisoverslag fra andre værksteder. Det er dog altid en konkret vurdering, hvor flere momenter kan spille ind. Er det eksempelvis første gang kommunen modtager et prisoverslag fra forhandleren, eller har familien tidligere fået dækket merudgifter til reparationer. Er prisoverslaget efter kommunens vurdering ”rimeligt” eller vurderes det, at det kan gøres billigere. Eksemplerne er ikke udtømmende.

”Skal forvaltningen f.eks. kræve dokumentation for tilmelding til et specifikt kursus for at anse udgiften for sandsynliggjort?”

Der kan ydes hjælp til forældres og eventuelt andre pårørendes merudgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet/den unge hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet/den unge. Det kan efter vores opfattelse ikke kræves, at forældrene tilmelder sig kurset, inden kommunen har truffet afgørelse i sagen, idet det på det tidspunkt ikke er afgjort endnu, om kommunen vil dække udgifterne til kursusdeltagelse. Det forudsættes dog, at forældrene benytter bevillingen til det, den er givet til. Forældrene bør orienteres om, at de har oplysningspligt, hvis forudsætningerne for en bevilling ændres, således at kommunen får mulighed for at tage stilling til, om der er grundlag for omberegning. Hvis

oplysningspligten ikke overholdes, og der som følge heraf udbetales for meget i merudgiftsydelse, kan der blive tale om tilbagebetaling.

”Skal forvaltningen ved merudgifter til handicapbolig anmode om dokumentation for forældrenes tidligere udgift til leje, varme, el og vand – eller skal forvaltningen kun lægge vægt på forældrenes oplysninger om tidligere udgift til leje, varme, el og vand?”

Ved flytning til en anden bolig som følge af barnets funktionsnedsættelse kan der under visse betingelser ydes hjælp til dækning af forhøjede udgifter til husleje, forbrug m.v. efter reglerne om merudgifter. Som nævnt ovenfor er det altid en konkret vurdering, hvornår en merudgift kan anses for at være sandsynliggjort, og kommunen kan ikke kræve dokumentation herfor. Det betyder dog ikke, at forældrenes oplysninger skal stå alene, og kommunen er berettiget til at bede om de nødvendige oplysninger til vurdering og beregning af merudgiftens størrelse, herunder eksempelvis tidligere forbrugsopgørelser, lejekontrakt m.v. Det kan dog ikke udelukkes, at forældrene også kan sandsynliggøre merudgifterne på anden vis.

”Skal forvaltningen ved merudgifter til tøj indhente oplysninger fra anden part eller vil en merudgift være sandsynliggjort ved at forældrene beskriver barnets adfærd og hvilke følger denne har i forhold til merudgifter til tøj?”

Som nævnt ovenfor er en merudgift ikke nødvendigvis sandsynliggjort ved forældrenes oplysninger alene, men det er altid en konkret vurdering, hvilke oplysninger der kræves. Ved merudgifter til tøj kan oplysninger fra skole m.v. også indgå i vurderingen af, om der er merudgifter til tøj samt omfanget heraf.

”I hvilket omfang relaterer sandsynliggørelsen sig til kravet om årsagssammenhæng mellem funktionsnedsættelsen og merudgiften?”

Det er forudsætning for dækning af merudgifter, at udgifterne er en konsekvens af barnets/den unges nedsatte funktionsevne. Om dette er tilfældet afhænger af en almindelig bevisvurdering.

”Der ønskes en præcisering af, om det er forvaltningen eller ansøgeren, der har bevisbyrden for, om en merudgift er sandsynliggjort”

Det er ifølge retssikkerhedslovens § 10 kommunen, der har ansvaret for, at sagen er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes afgørelse. Kommunen skal derfor sørge for, at der – efter samtykke fra ansøgeren – indhentes de nødvendige oplysninger. På baggrund heraf skal kommunen

vurdere, om merudgiften er sandsynliggjort. Ansøgeren skal dog sandsynliggøre, hvilke merudgifter han/hun har. Det er således ansøgeren, der i første omgang skal komme med oplysninger/beskrive merudgiften.

”Forvaltningen har i nogle sager givet afslag på fortsat hjælp til dækning af merudgifter. I nogle tilfælde vil afslaget herefter blive indanket til Ankestyrelsen, som enten ændrer eller hjemviser sagen til fornyet behandling. Hvis klageinstansen træffer afgørelse om at hjemvise sagen til fornyet behandling, vil det i udgangspunktet betyde, at den tidligere udbetalte merudgiftsydelse skal udbetales indtil forvaltningen træffer en ny afgørelse. Forvaltningen har haft flere eksempler, hvor der herefter skal udbetales en merudgift med tilbagevirkende kraft. Hvilke krav skal forvaltningen i disse sager stille til sandsynliggørelsen, som kan godtgøre, at borgeren har afholdt udgiften?”

Ved hjemvisning skal der som udgangspunkt ske genopretning af ydelsen, indtil der er truffet en ny afgørelse.

Vi håber, at vores svar kan bidrage til forståelsen og anvendelsen af reglerne om merudgifter.

Vi gør afslutningsvis opmærksom på vores juridiske hotline, som kan findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk. Her er der mulighed for at få juridisk vejledning, og vi beder derfor om, at fremtidige spørgsmål rettes hertil.

Venlig hilsen

Malene Riber Faarbæk